

ÖZELLİKLE MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİNDE DEVAMSIZLIKLILA MÜCADELE

1

ÇORUM

REHBERLİK VE **A**RAŞTIRMA **M**ERKEZİ

MÜDÜRLÜĞÜ

DEVAMSIZLIKLARLA MÜCADELEDE ÖĞRETMEN VE İDARECİ FAKTÖRÜ

- ✓ Devamsızlığın tanımı,
- ✓ Yasal olarak devamsızlık,
- ✓ Devamsızlık nedenleri,
- ✓ Öğrenci devamının sağlanması için yapılması gerekenler,
- ✓ Okul içi iletişimin sağlanması için yapılacaklar

İÇERİK

DEVAMSIZLIK

3

Okul çağındaki çocuğun ders saatinde, dersinde olmama durumudur. Devamsızlık bir davranış bozukluğudur ve bir hak değil, hakkın ihlalidir.

Devamsızlık, eğitim-öğretim kurumlarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin okula ya aralıklı gelme ya da hiç gelmeme durumudur.

Devamsızlık sayısının az olması öğrencilerin istekle okula geldiği, öğrenci devamı konusunda öğretmen ve yöneticilerin dikkatli olduğu şeklinde yorumlanabilir

DEVAMSIZLIK

4

Devamsızlık,
toplum için en
büyük risktir.
Çünkü
dışarıda kalan
öğrenci tüm
risklere açık
olacaktır.

DEVAMSIZLIK

5

Yetkililerin ve velisinin bilgisi olmasına göre ikiye ayrılır;

- ❖ **Özürlü Devamsızlık :**
Velinin ve yetkili mercilerin izin ve gözetiminde veya hastalık raporu ile çocuğun dersine girmemesi
- ❖ **Özürsüz Devamsızlık :**
Devamsızlık yapan çocuğun, bu davranışından velisinin, okulun ve diğer mercilerin habersiz olması

DEVAMSIZLIK

6

Okula devam sürelerine göre de yine ikiye ayrılır;

- **Aralıklı devamsızlık:**

Öğrencilerin, eğitim-öğretim görmekte oldukları okullarına bazen gelip bazen gelmemeleri durumunda ortaya çıkan devamsızlık türüdür.

- **Sürekli devamsızlık:**

Hazır bulunuşluğu yeterli seviyede olmasına rağmen öğrencinin okula hiç gelmemesidir.

ARALIKLI DEVAMSIZLIK NEDENLERİ

7

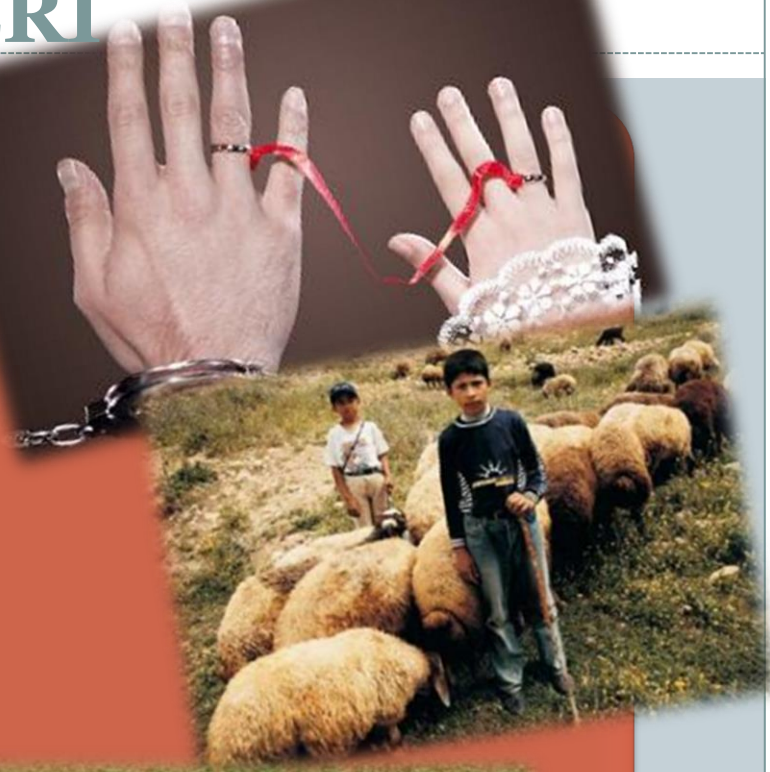
- Evinin okula uzak olması,
- Sağlık problemlerinin olması,
- İlk ve son haftalarda ders olmaz gibi inanış,
- İçsel, kişisel sorunları,
- Başarılı olma duygusunu yaşayamamaları,
- Akran gruplarına girmek veya gruplarda kalabilmek,
- Aile içi sorunların neden olduğu psikolojik faktörler,
- Okuldaki sosyal etkinliklerin yetersizliği,
- Maddi durumu,
- Araç-gereç eksikliği,
- Okulu ve öğretmenleri sevmeme,
- Uyku problemleri

SÜREKLİ DEVAMSIZLIK NEDENLERİ

8

- Erken yaşta evlilik,
- Ekonomik nedenler,
- Evin okula uzak olması,
- Çobanlık yaptırma,
- Tarla işleri,
- Öğrenci motivasyon eksikliği,
- Engelli olma nedeni,
- Taşınmalı eğitime karşı olma
- Pansiyonlu yurtlara karşı olma,

DEVAMSIZLIKLARLA
MÜCADELEDE
ÖĞRETMEN VE İDARECİ
FAKTÖRÜ

9

**YASAL OLARAK
DEVAM VE
DEVAMSIZLIK**

ANAYASADA EĞİTİM HAKKI

10

Madde 45-

1. Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından mahrum bırakılamaz.
2. Eğitim ve öğretim, demokratik, lâik, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.

MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

11

Madde 36;

Okula devam zorunludur. Veliler, öğrencilerinin okula devamını sağlamakla yükümlüdürler. Millî Eğitim Temel Kanununun 26'ncı maddesi gereğince okul yöneticileri, millî eğitim müdürleri ve mahalli mülkî idare amirleri öğrencilerin okula kayıt ve devamıyla ilgili gerekli tedbirleri alırlar.

MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

12

Madde 36;

2. *Günlük toplam ders saatinin 2/3'ü ve daha fazlasına gelmeyenlerin devamsızlığı bir gün, diğer devamsızlıklar ise yarım gün sayılır.*
3. *Bir dönemi geçmemek kaydı ile bakanlık tarafından beceri ve kültürel faaliyetlere katılanlar da izinli sayılırlar ve devamsızlığa işlenmez.*

MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

13

Madde 36;

4. Devamsızlığın 5'inci, 15'inci ve 25'inci günlerinde, okul idaresi posta, e-Posta veya diğer iletişim araçlarıyla velisine bildirilir, varsa özür belgesini okul yönetimine teslim etmesi istenir.

Bunun dışında kontrol kayıtlı sürekli tedaviyi ya da organ naklini gerektiren hastalığı bulunanlar, kaynaştırma ve özel eğitim gerektirenler ile tutuklu öğrencilerde ise ayrıca devamsızlığın 40'ıncı ve 55'inci günlerinde de tebligat yapılır ve öğrencinin okula devamının sağlanması istenir.

MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

14

Madde 36;

5. *Devamsızlık süresi özürsüz 10 günü, toplamda 30 günü aşan öğrenciler, ders puanları ne olursa olsun başarısız sayılır ve durumları yazılı olarak velilerine bildirilir. Ancak üniversite hastaneleri, eğitim ve araştırma hastaneleri veya tam teşekküllü devlet hastanelerinde kontrol kayıtlı sürekli tedaviyi ya da organ naklini gerektiren hastalığı bulunanlar, kaynaştırma ve özel eğitim gerektirenler ile tutuklu öğrencilerin özürsüz devamsızlık süresi 10 günü geçmemek kaydıyla toplam devamsızlık süresi 60 gün olarak uygulanır.*

MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

15

Madde 36;

6. Öğrencinin devamsızlığıyla ilgili velisine yapılacak tebligat işlemleri, ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda posta, e-Posta ve/veya bilişim araçlarıyla yapılır.
7. Öğrencinin devamsızlık yaptığı süreye ilişkin özür belgesi veya yazılı veli beyanı, özür gününü takip eden en geç 5 iş günü içinde okul yönetimine velisi tarafından verilir ve e-Okul sistemine işlenir. Zorunlu hallerde özür belgesinin teslim süresi okul yönetiminin 20 iş gününü aşmamak üzere uzatılabilir.

MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

16

Madde 157;

*Öğrenciden
beklenen
davranışlar,*

2. *g) Okula ve derslere düzenli olarak devam etmeleri,*

MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

17

Madde 164;

*Kınama cezası
gerektiren davranışlar,*

1. *f) Özürsüz devamsızlık yapmak, okula geldiği hâlde özürsüz eğitim ve öğretim faaliyetlerine, törenlere ve diğer sosyal etkinliklere katılmamak, geç katılmak veya erken ayrılmak*

MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği

18

Madde 164;

Okuldan 1-5 gün arası uzaklaştırma cezası gerektiren davranışlar,

2. *h) Özürsüz devamsızlık yapmayı, okula geldiği hâlde özürsüz eğitim ve öğretim faaliyetlerine, törenlere ve diğer sosyal etkinliklere katılmamayı, geç katılmayı veya erken ayrılmayı alışkanlık haline getirmek,*

DEVAMSIZLIKLARLA MÜCADELEDE ÖĞRETMEN VE İDARECİ FAKTÖRÜ

19

DEVAMSIZLIK NEDENLERİ

DEVAMSIZLIK NEDENLERİ ÇİZELGESİ

20

ÖĞRENCİ DEVAMSIZLIĞININ NEDENLERİ

	<i>Yanlış Seçim</i>	<i>Öğrencinin Başarısız Olması</i>	<i>Sosyo-Ekonomik Etkenler</i>	<i>Mevzuat</i>	<i>Eğitim Ortamı</i>	<i>Çevre</i>
1	<i>Aile baskısı</i>	<i>İsteksizlik</i>	<i>Ailenin ekonomik durumu</i>	<i>Devamsızlık hakkı</i>	<i>İdarecilerin sert tutumu</i>	<i>Okula bakış açısı</i>
2	<i>Arkadaş çevresi</i>	<i>Motivasyon eksikliği</i>	<i>Ailenin eğitim durumu</i>	<i>Devam zorunluluğu olmaması</i>	<i>Öğretmenlerin ilgi durumu</i>	<i>Olumsuz rol model</i>
3	<i>Öğrencinin kendini tanımaması</i>	<i>Genetik etkenler</i>		<i>Kolay sınıf geçme modeli</i>	<i>Okulun fiziki yapısı</i>	<i>Çevre mekânlarının olumsuzluğu</i>
4		<i>Müfredat yoğunluğu</i>			<i>Sosyal faaliyet eksikliği</i>	<i>Okula bakış açısı</i>
5		<i>Evdeki çalışma ortamı</i>				<i>Arkadaş grubu</i>

DEVAMSIZLIK NEDENLERİ ÇİZELGESİ

21

ÖĞRENCİ DEVAMSIZLIĞININ NEDENLERİ

	<i>Psiko-Sosyal Nedenler</i>	<i>Öğrencinin Kişiliğinden Kaynaklanan Nedenler</i>	<i>Çevresel Nedenler</i>	<i>Ekonomik Nedenler</i>	<i>Mevzuattan Kaynaklanan Nedenler</i>
1	<i>Parçalanmış aile</i>	<i>Okulu sevmemesi</i>	<i>Okulun merkeze ya da eve uzaklığı</i>	<i>Part-time ek iş çalışma</i>	<i>Devamsızlık süresi</i>
2	<i>Çocuğun okula bakışı</i>	<i>Alışkanlıklar</i>	<i>Cazibe merkezlerinin okula yakınlığı</i>		<i>Mevzuat değişiklikleri (4+4+4)</i>
3	<i>Aile içi iletişimsizlik</i>	<i>Öğretmenin olumsuz tutumu</i>	<i>Arkadaş çevresi</i>		
4	<i>Okul kontenjanlarının aşılması</i>	<i>İdarenin olumsuz tutumu</i>			

DEVAMSIZLIK NEDENLERİ ÇİZELGESİ

22

ÖĞRENCİ DEVAMSIZLIĞININ NEDENLERİ

	<i>Kişisel Nedenler</i>	<i>Ailevi Nedenler</i>	<i>Çevresel Nedenler</i>	<i>Sınavlara Hazırlık</i>
1	<i>İsteksizlik</i>	<i>Gelir düzeyinin düşüklüğü</i>	<i>Kafelerin yakınlığı</i>	<i>Dershane saatlerinin okulla çakışması</i>
2	<i>Hastalık</i>	<i>Aile yapısının bozukluğu</i>	<i>Arkadaş çevresi</i>	<i>Staj döneminin etkisi</i>
3	<i>Zor gelen derslerden kaçış</i>		<i>Teknolojik aletlerin yaygınlığı</i>	
4	<i>Öğretmenin tutumu</i>		<i>Kötü alışkanlıkların edinilmesi</i>	
5	<i>İdarenin tutumu</i>			
6	<i>Genel seviyenin düşüklüğü</i>			

DEVAMSIZLIK NEDENLERİ ÇİZELGESİ

23

ÖĞRENCİ DEVAMSIZLIĞININ NEDENLERİ

	<i>Ekonomik Nedenler</i>	<i>Ailevi Nedenler</i>	<i>Çevresel Faktörler</i>	<i>Sağlık Nedenleri</i>	<i>Eğitim Sistemi</i>	<i>Kişisel Problemler</i>
1	<i>Maddi yetersizlik</i>	<i>Ailenin parçalanması</i>	<i>Ulaşım yetersizliği</i>	<i>Ailenin sağlık problemleri</i>	<i>Eğitim politikasının olmaması</i>	<i>Öğrencinin Seviyesinin düşüklüğü</i>
2	<i>Çocukların çalıştırılması</i>	<i>Ailenin eğitimden beklentisi</i>	<i>Güvenlik endişesi</i>	<i>Yetersiz beslenme</i>	<i>Karma eğitimin olumsuz etkisi</i>	<i>Ergenlik dönemi</i>
3			<i>Barınma</i>	<i>Kronik sağlık sorunları</i>	<i>Derslerin boş geçmesi</i>	<i>İlgi ve beklentilerin yetersizliği</i>
4			<i>Olumsuz örnekler</i>		<i>Müfredat yoğunluğu</i>	
5			<i>Kafelerin yaygınlaşması</i>		<i>Öğretmen yaklaşımları</i>	

DEVAMSIZLIK NEDENLERİ ÇİZELGESİ

24

ÖĞRENCİ DEVAMSIZLIĞININ NEDENLERİ

	<i>Sosyal Nedenler</i>	<i>Ailevi Nedenler</i>	<i>Yönetimden Kaynaklanan Nedenler</i>	<i>Müfredattan Kaynaklanan Nedenler</i>	<i>Öğretmenlerden Kaynaklanan Nedenler</i>	<i>Öğrencilerden Kaynaklanan Nedenler</i>
1	<i>Çevresel uyarıcılar</i>	<i>Ailenin kontrol yetersizliği</i>	<i>İdarenin tutumu</i>	<i>Müfredat ve sınav sisteminin uyumsuzluğu</i>	<i>Öğretmenlerin tutum ve davranışları</i>	<i>Motivasyon eksikliği</i>
2	<i>Arkadaş çevresi</i>	<i>Parçalanmış aile</i>	<i>Disiplin yönetmeliğinin uygulanışı</i>	<i>Müfredatın çevresel faktörlere uyarlanamayışı</i>	<i>Öğretmenlerin deneyim ve tecrübesi</i>	<i>Bilinçsizlik</i>
3	<i>Kültürel ortamın yetersizliği</i>	<i>Sorunlu aile</i>	<i>Rehberlik hizmetindeki yetersizlik</i>		<i>Öğretmenlerin iletişim becerisi</i>	<i>Amaçsızlık</i>
4		<i>İletişimsiz aile</i>				<i>İsteksizlik</i>
5		<i>Ailenin eğitim seviyesinin düşüklüğü</i>				

DEVAMSIZLIK NEDENLERİ ÇİZELGESİ

25

ÖĞRENCİ DEVAMSIZLIĞININ NEDENLERİ

	<i>Arkadaş Çevresi</i>	<i>Veli</i>	<i>Öğrenci</i>	<i>Öğretmen</i>	<i>Çevre</i>	<i>Medya ve Teknoloji</i>
1	<i>Kız-Erkek ilişkisi</i>	<i>İletişim problemi</i>	<i>Aşırı öz güven</i>	<i>Tutum ve davranışlar</i>	<i>Olumsuz uyarıcılar</i>	<i>Bilinçsiz kullanım</i>
2	<i>Gelecek kaygısı taşımama</i>	<i>Sosyo-ekonomik yapı</i>	<i>Kişisel algı</i>	<i>Öğretim tekniği yetersizliği</i>	<i>Sosyo-ekonomik yapı</i>	<i>Amaçsızlık</i>
3	<i>Yönlendirme</i>	<i>Aile yapısı</i>	<i>Öfke kontrolünün olmaması</i>	<i>Sınıf yönetimi yetersizliği</i>	<i>Okulun konumu</i>	<i>Kolaya kaçma</i>
4	<i>Madde kullanımı</i>	<i>Kültür farklılığı</i>	<i>Hedefsizlik</i>	<i>Motivasyon eksikliği</i>		<i>Zararlı oyunlar</i>
5	<i>Özenti</i>	<i>Olumsuz tutum ve davranışlar</i>	<i>Benlik algısı</i>	<i>Olumsuz model</i>		<i>Özenti ve teşvik</i>
6	<i>Hedefi olmayan kitle</i>	<i>İlgisizlik</i>	<i>Sorumsuzluk</i>			<i>Sürekli olumsuz pekiştiriciler</i>
7	<i>Akran baskısı</i>	<i>Karşılaştırma</i>	<i>Kötü alışkanlıklar</i>			<i>Gereksiz bilgilendirme</i>
8	<i>Bilinçsizlik</i>	<i>Rol değişimi</i>				<i>Merak uyandırma</i>
9	<i>Kısa yoldan zengin olma isteği</i>	<i>Şiddet</i>				<i>Abartılı haberler</i>

DEVAMSIZLIK NEDENLERİ ÇİZELGESİ

26

ÖĞRENCİ DEVAMSIZLIĞININ NEDENLERİ

	<i>Aile ve Çevresel Nedenler</i>	<i>Okul</i>	<i>Öğrenci Profili</i>	<i>Eğitim Sistemi</i>
1	<i>Parçalanmış aile</i>	<i>Öğretim Yöntemi ve Teknikleri</i>	<i>İlköğretimden gelen yetersizlik</i>	<i>45 günlük devamsızlık</i>
2	<i>İlgisiz aile</i>	<i>Öğretmen yeterlilikleri</i>	<i>Amaçsızlık</i>	<i>Tek tip program anlayışı</i>
3	<i>Eğitimsiz aile</i>	<i>Kurum kültürü</i>	<i>Gelişim dönemi problemleri</i>	<i>Serbest kıyafet</i>
4	<i>Ekonomik yetersizlik</i>	<i>Fiziki yetersizlik</i>	<i>Madde bağımlılığı</i>	
5	<i>Akran - Çevre</i>	<i>Okulun konumu</i>		
6		<i>Aidiyet duygusunun eksikliği</i>		

DEVAMSIZLIKLARLA MÜCADELEDE ÖĞRETMEN VE İDARECİ FAKTÖRÜ

- ✓ Okul ve Yöneticilerden kaynaklanan,
- ✓ Öğretmenlerden kaynaklanan,
- ✓ Ailelerden kaynaklanan,
- ✓ Çevreden kaynaklanan,
- ✓ Akademik kaygıdan kaynaklanan,
- ✓ Kişisel nedenler

DEVAMSIZLIK NEDENLERİ

DEVAMSIZLIĞIN OKUL VE YÖNETİCİLERDEN KAYNAKLANAN NEDENLERİ

28

Okulda disiplin politikaları

- Okulda disiplin politikası önemli bir etkidir. Eğer idari kadro ve ilgili öğretmenler öğrenci lehinde durmuyorsa,
- Okulun kesin aşılamayan kuralları varsa
- Disiplin işlemlerinde işlerlik, sadece tutanaklarla yürüyorsa
- Öğrencinin içinde bulunduğu durumlar değerlendirilmiyorsa,
- Öğrencinin ortaya çıkan olumsuz davranışı üzerine yoğunlaşılıp, olumlu davranışları görmezden geliniyorsa,
- Öğrenciler arasında ayırt edim yapılıyorsa, Öğrencilerin ekonomik durumları ya da velisinin makam ve mevki etkili oluyorsa,
- Verilen cezalar caydırıcılıktan çok olumsuz reklamda kullanılıyorsa,
- Çocuk yaptığı suçun farkına varamıyorsa,

DEVAMSIZLIĞIN OKUL VE YÖNETİCİLERDEN KAYNAKLANAN NEDENLERİ

Etkinlikleri örgütleme

- Boş dersleri değerlendirecek yeteri kadar etkinlik ortamlarının olmaması,
- Öğle aralarında okul içinde yeteri kadar sosyal etkinlik olmaması,
- Okul içi ve okul dışı yeteri kadar etkinlik olmaması,
- Etkinliklere hep aynı öğrencilerin seçilmesi,
- Kulüplerin yeteri kadar etkinlik ve organizasyon yapamamaları,
- Okul içinde sportif ve kültürel faaliyetlerin yetersizliği

DEVAMSIZLIĞIN OKUL VE YÖNETİCİLERDEN KAYNAKLANAN NEDENLERİ

Giriş- çıkış ve teneffüs saatlerinin belirlenmesi

- Giriş-çıkışlar, teneffüs saatleri ve geç gelme ile ilgili hususlar, alınan kararlar öğrencilerle paylaşılmalı
- Giriş saatlerinin öğrencilerin lehinde iyileştirilmesi
- Teneffüs saatleri ile ilgili günlük en az iki defa olmak üzere daha uzun teneffüs konmalı
- MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğindeki ilgili maddeler sık sık hatırlatılmalı ya da görünecek şekilde sınıflara asılmalı
- Teneffüs saatlerinde başı boşluğu engelleyecek ortam ve etkinliklerin olmalı

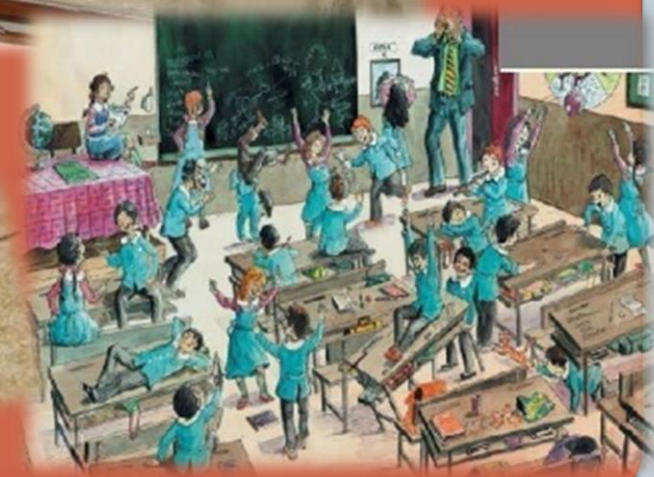

DEVAMSIZLIĞIN OKUL VE YÖNETİCİLERDEN KAYNAKLANAN NEDENLERİ

31

- Okul fiziki olanaklarının yetersizliği;

- Sınıfların rutubet, kötü kokulu durumu,
- Sabahçı öğlenci durumu
- İzolasyon ve ısıtma problemleri
- Okulun ve uzantılarının kullanılmayacak kadar uzak ya da pis olması
- Okul ortamının cazip olmaması,
- Okul içinde güvensiz ortamlar,

DEVAMSIZLIĞIN ÖĞRETMENLERDEN KAYNAKLANAN NEDENLERİ

32

Öğretmenin Olumsuz Davranışları

- Öğretmen öğrenciye karşı etkisini değil de yetkisini kullanıyorsa,
- Öğretmen öğrenci arasında aşırı mesafe ya da aşırı samimiyet varsa,
- Öğrenci davranışlarını abartıyorsa,
- Her durumu diğer öğretmenlerle ya da idare ile paylaşıyorsa,
- Öğrencileri disiplin ya da idare ile tehdit ediyorsa,
- Sınıf yönetimi anlamında eksikliği varsa

DEVAMSIZLIĞIN ÖĞRETMENLERDEN KAYNAKLANAN NEDENLERİ

33

Sıkıcı Geçen Dersler

- İyi bir öğretmen dersi eğlenceli hale getirmeli,
- Öğrenci katılımını sağlamalı ve dersler öğrenci merkezli işlenmeli,
- Deneyler, gözlemler ve ilgi çekici materyaller kullanılmalı,
- Dersler illa ki sınıfta işlenmemeli, idare bilgilendirilerek okulun diğer kullanım alanları ve laboratuvarları da kullanılmalı,

DEVAMSIZLIĞIN ÖĞRETMENLERDEN KAYNAKLANAN NEDENLERİ

Başarısız Olduğu Derslere Katılmama isteği

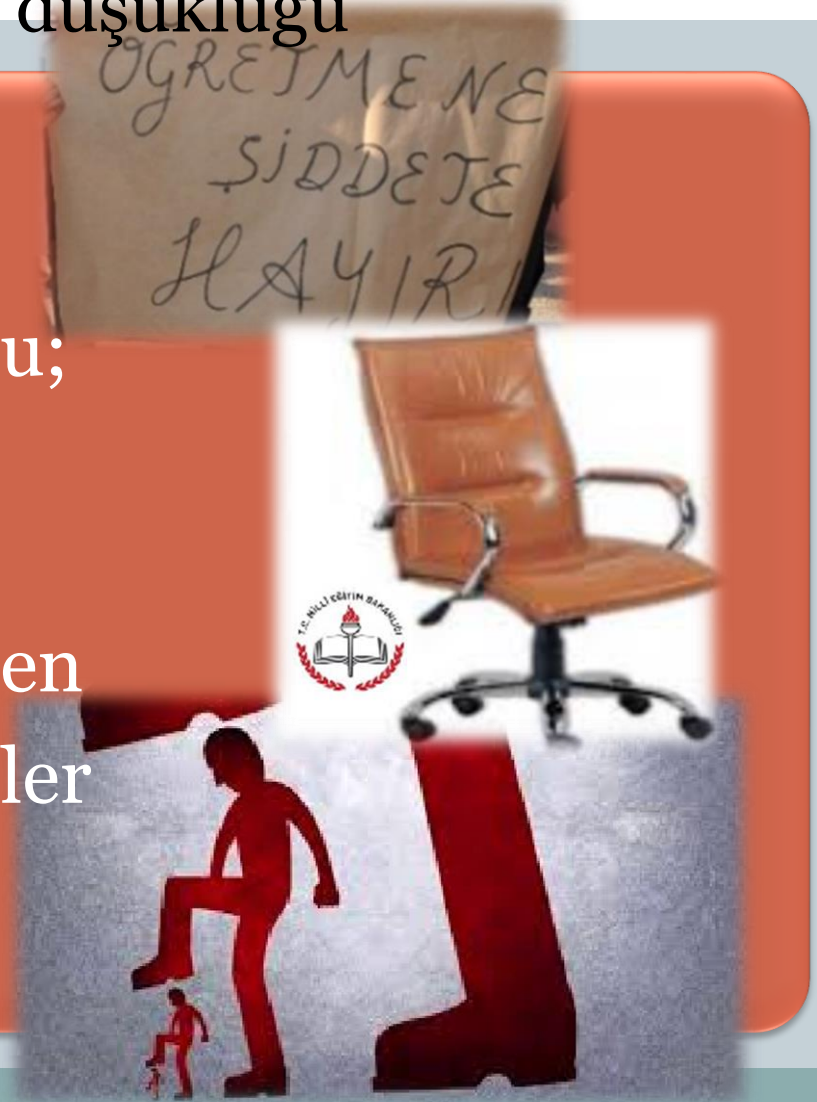
- Kimse sevmediği yemeği yemez, sevmediği aşçının yemeğini de yemez, Önce aşçı kendini sonra yemeğini sevdirmeli
- Başarısız olduğu gibi olumsuz bir duygudaki öğrenciyi öğretmen kazanmak istiyorsa ona kendini sevdirmeli,
- Öncelikle Öğretmen sonuca götürecektir, mutlu edecek yapabileceği iş ve işlemler vermeli,
- Öğrenilen bilgiler muhakkak gerçek hayatla ilişkilendirilmeli,
- Bilgiler verilirken basitten zora doğru verilmeli.

DEVAMSIZLIĞIN ÖĞRETMENLERDEN KAYNAKLANAN NEDENLERİ

Öğretmenlerdeki motivasyon düşüklüğü

- Okuldaki kişiler ya da paydaşlar ile sorunlar;
- Öğretmenin kişisel durumu;
- Yaptığı işi sevmeyen öğretmen
- Branşında yetersiz öğretmen
- Sistemden kaynaklı nedenler
- İletişim problemleri

DEVAMSIZLIĞIN AİLEDEN KAYNAKLANAN NEDENLERİ

Ailenin Olumsuz Davranışları

36

- İlgisiz aile davranışları
- Şımartan aile davranışları
- Aşırı nasihatçi aile davranışları;
- Aşırı korumacı aile davranışları
- Aile içi şiddet;
- Parçalanmış aile

DEVAMSIZLIĞIN AİLEDEN KAYNAKLANAN NEDENLERİ

Ailenin Sosyo-ekonomik durumu;

- Ailenin çocuğu ekonomik gelir gibi görmesi;
- Okulda okuduğu zaman olumsuz durumlar olacağını düşünen aile;
- Ailenin sosyal yapısı;
- Ailenin ekonomik yönden zayıflığı;

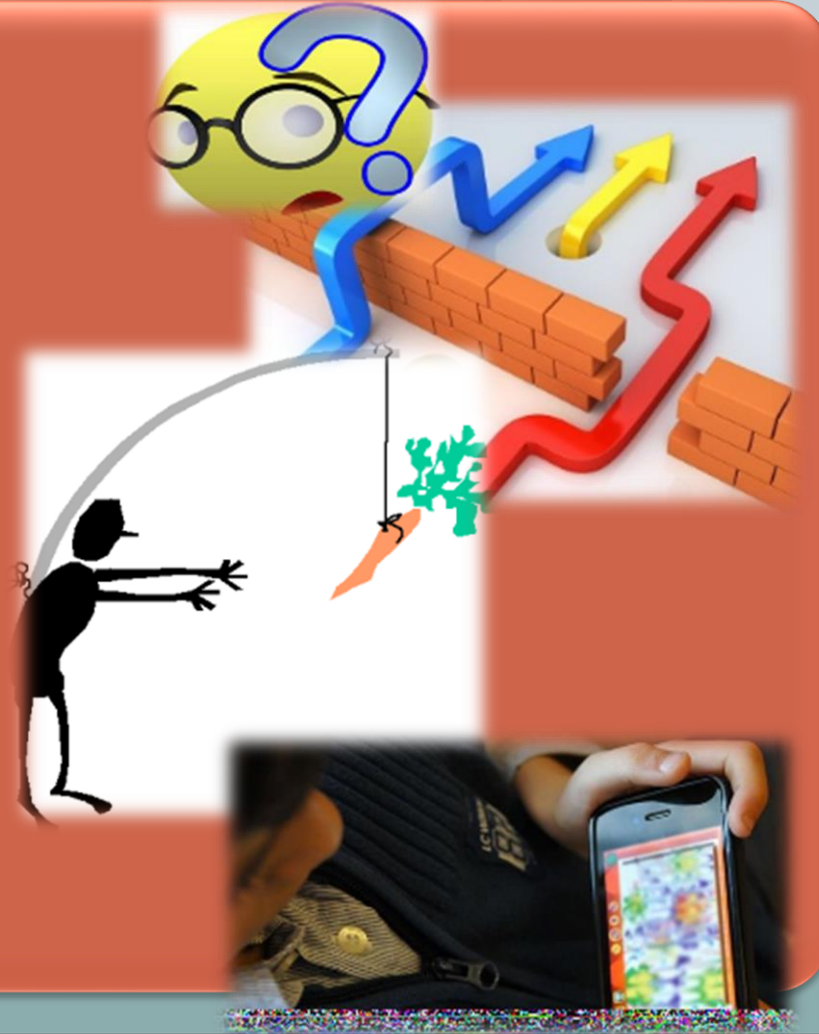

DEVAMSIZLIĞIN ÖĞRENCİDEN KAYNAKLANAN (KİŞİSEL) NEDENLERİ

38

Öğrencinin hedefsiz, motivasyonsuz ve ilgisiz olması

- Öğrencilerin hedefsiz olması;
- Hazır bulunuşluk düzeyinin yetersiz olması
- Öğrencinin kumanın anlam ve önemini kavrayamaması;
- Mevzuat ya da yönetmeliklerle bir üst okula geçmesinin önlenmesi;
- Öğrencide motivasyon düşüklüğü;
- Okul ile ilgisiz olan öğrenci;

DEVAMSIZLIĞIN ÖĞRENCİDEN KAYNAKLANAN (KİŞİSEL) NEDENLERİ

Öğrencide bağımlılık yapan kötü alışkanlıklarının olması;

DEVAMSIZLIĞIN ÇEVREDEDEN KAYNAKLANAN NEDENLERİ

Okulun yeri itibari ile olumsuz davranışlar edinmeye müsait olması

40

- Okulun yerinin uygunsuz olması;
- Okul yolunda ilgi çekecek oyun yeri ya da internet café bulunması;
- Okul veya çevresinde uygunsuz yerlerin ya da kişilerin bulunması;
- Okul ve çevresinde kötü alışkanlıklar edinilebilecek kişi veya yerlerin olması;

DEVAMSIZLIĞIN ÇEVREDEDEN KAYNAKLANAN NEDENLERİ

41

Okul çevresinde ve içerisinde güvenliğin yetersiz olması;

DEVAMSIZLIKLARLA MÜCADELEDE ÖĞRETMEN VE İDARECİ FAKTÖRÜ

DEVAMSIZLIĞIN ORTADAN KALDIRILMASI İÇİN YAPILACAKLAR

ÖĞRENCİ DEVAMININ SAĞLANMASI İÇİN YAPILACAKLAR

43

RİSK NEDİR?

- Okul yöneticilerinin öğrencilere karşı sert tutumu
- Disiplin yönetmeliğinin uygulanmasında okul yönetiminin esnek davranması
- Rehberlik hizmetlerindeki yetersizlik
- Öğrencinin okula aidiyet duygusunun zayıf olması

ÖNLEMLER NELERDİR?

- Okul içinde ve dışında öğrencilere ilgi gösteriniz ve sorunlarını çözmeye çalışınız
- Öğrenciye sevildiğini ve önemsendiğini hissettiriniz
- Öğrenciye okul içinde ve dışında sorumluluklar veriniz
- Okul yöneticisi olarak düzenli devamsızlık takibi yapınız
- Kanuni yaptırımları uygulayınız
- Rehber öğretmenlerin devamsızlık risk grubundaki öğrencileri tespit etmesi ve bu öğrencilerle bire bir ilgilenmesini sağlayınız

RİSK YÖNETİM POLİTİKASI

Okul yöneticileri ile öğretmenler ve rehber birlikte devamsızlık gösteren öğrenciye karşı tutarlı davranışlar göstererek, sorununun nedenleri hakkında tam bir bilgiye ulaşmalıdırlar. Devamsızlık gerçekleşmeden, erken dönemde farkedilmesi için birimler arasında işbirliği ve izleme faaliyetlerine girilmelidir.

RISK

ÖĞRENCİ DEVAMININ SAĞLANMASI İÇİN YAPILACAKLAR

RISK NEDİR?

- Öğretmenlerin sınıf yönetiminde zayıf ve yetersiz kalmaları
- Öğretmenlerin deneyimlerinin ve iletişim yeteneklerinin yetersiz ve zayıf olması
- Öğretmenlerin uyguladıkları eğitim ve öğretim tekniklerinin başarısız olması

ÖNLEMLER NELERDİR?

- Çevre üniversitelerindeki öğretim elemanları tarafından öğretmenlere yönelik eğitim ve seminerler düzenlemek
- Okul yöneticileri, öğretmenler ve rehber öğretmenler arasında düzenli paylaşım toplantıları düzenlemek
- Okullarda devamsızlığın izlenmesi ve önlenmesi amacıyla birim oluşturulması

RISK YÖNETİM POLİTİKASI

Okul yönetimi, öğretmenlerin yeteneklerini ve öğrencilerle olan iletişimini yakından izlemeli ve öğrencilerin devamsızlığı sorununa etkili çözümler geliştiren ve öğrencileri okula sevdiren öğretmenlere uygun sicil verilmesi ve ödüllendirilmesine yönelik yaklaşımları benimsemelidir.

ÖĞRENCİ DEVAMININ SAĞLANMASI İÇİN YAPILACAKLAR

45

RİSK NEDİR?

- Aile içi şiddet uygulamaları ve anne-baba arasındaki şiddetli geçimsizlik
- Ailenin sosyo ekonomik durumunun (geçim düzeyinin) düşük olması
- Anne ve babanın boşanmış ve ayrı yaşaması (parçalanmış aileler)
- Anne ve babanın eğitim düzeyinin düşük olması ve alt kültür düzeyinden gelmesi
- Anne ve babanın öğrencisi ile sağlıklı bir iletişiminin olmaması

ÖNLEMLER NELERDİR?

- Öğrencinin ailesine maddi yardım yapılması ve Okul Aile Birliğinin desteğinin sağlanması
- Ailelere yönelik eğitim ve rehberlik desteği verilmesi
- Ailelere öğrencisinin devamsızlığı durumunda daha katı davranılması
- İyi örnek oluşturacak ailelerle, diğer ailelerin kaynaşmalarının sağlanması

RİSK YÖNETİM POLİTİKASI

Devamsızlık gösteren öğrencilerin ailelerinin durumlarını yakından izleyecek ve bu tür ailelerin okul yönetimiyle işbirliğine girmesini sağlayacak bir yönetim anlayışının geliştirilmesi gerekmektedir. Okul yönetimleri, ailelerin durumlarındaki değişiklikleri izlerken diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla (Emniyet Müdürlüğü, Muhtarlıklar, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı birimleri gibi) sürekli bir işbirliğine girmesi gerekmektedir.

ÖĞRENCİ DEVAMININ SAĞLANMASI İÇİN YAPILACAKLAR

46

RİSK NEDİR?

- Öğrencinin hedefsiz, motivasyonsuz ve ilgisiz olması
- Bağımlılık yaratacak kötü alışkanlıklarının (sigara, madde bağımlılığı gibi) olması
- Öğrencinin okuldan beklentilerinin düşük olması
- Öğrencinin ekonomik nedenlerle ailesinin geçimine yardımcı olmak için çalışmak zorunda olması

ÖNLEMLER NELERDİR?

- Derslerin ilgi çekici hale getirilmesi ve daha fazla ve geniş katımlı sosyal aktivitelerin gerçekleştirilmesi
- Öğrencilerin istek ve şikayetlerinin doğrudan okul yönetimine iletmelerinin sağlanması ve hızlı bir şekilde geri dönüşün gerçekleştirilmesi
- Okula karşı duyarlılığı artıran projeler gerçekleştirilmesi
- Öğrencilere madde bağımlılığının zararlarını ve kötü sonuçlarını anlatan ve öğrencileri bilinçlendirecek eğitim seminerleri ve konferansların düzenlenmesi

RİSK YÖNETİM POLİTİKASI

Öğrencilerin özel yeteneklerinin belirlenmesi ve öğrenme kapasitelerinin tespiti amacıyla düzenli ve tekrarlanan çalışmaların yürütülmesi gerekmektedir. Öğrenciler yetenekli oldukları alanlara (edebiyat, sanat, tiyatro, spor, bilişim, matematik vb). yönlendirilmeli, yeteneklerini geliştirmeleri amacıyla ders saatleri dışında olanaklar sunulmalıdır.

ÖĞRENCİ DEVAMININ SAĞLANMASI İÇİN YAPILACAKLAR

47

RISK NEDİR?

- Okulun bulunduğu bölge veya yerleşim yerinin öğrencinin olumsuz davranışlar ve çevre edinmesine neden olacak şekilde uygunsuz olması
- Okul çevresinde internet café ve benzeri oyun ve eğlence mekanlarının bulunması
- Arkadaş çevresinde kötü alışkanlıkları ve madde bağımlılığı olan kişi veya öğrencilerin bulunması
- Okul çevresinde ve içinde güvenliğin yetersiz olması, öğrencinin okulda kendisini güven içinde hissetmemesi

ÖNLEMLER NELERDİR?

- Öğrencilerin okul dışı faaliyetlerinin izlenmesi
- Okul çevresinin güvenliği için polis desteğinin sağlanması ve güvenlik önlemlerinin artırılması
- Okul çevresinde öğrencilerin yararlanacağı spor tesisi, kütüphane gibi diğer kurumların sosyal tesislerinden yararlanılması

RISK YÖNETİM POLİTİKASI

Okul yönetimi çevre güvenliğini sağlayıcı ve diğer kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliğini artırıcı ve devamsızlığı önleyici bir politika izlemelidir. Gerektiğinde güvenlik desteği olmak üzere mülki amirlerin desteği sağlanmalıdır. Aile ile iletişim içinde öğrencinin okul dışı davranışları ve arkadaşlık ilişkileri takip edilmelidir.

ÖĞRENCİ DEVAMININ SAĞLANMASI İÇİN YAPILACAKLAR

48

RİSK NEDİR?

- Öğrencinin ailesinin gelir seviyesinin düşük olması ve mevsimlik veya part-time çalışma koşullarının zorlayıcılığı
- Öğrencinin yetiştiği çevre ve aile ortamının eğitim ve sosyal gelişim için olumsuzluklar göstermesi
- Yetersiz beslenme, sağlıklı ve huzurlu bir ev ortamının olmaması gibi elverişsiz yaşam koşullarının varlığı

ÖNLEMLER NELERDİR?

- Öğrencinin ve ailesinin sosyo-ekonomik durumunu ölçen ve izleyen bir alan çalışması yapılması ve düzenli aralıklarla bilgilerin anket çalışmaları ile güncellenmesi
- Yardımsever kişi ve kuruluşlarla (belediyelerle) işbirliğine giderek desteğe muhtaç ailelere yardım edilmesinin sağlanması

RİSK YÖNETİM POLİTİKASI

Devamsızlığın tanımı ve izlenmesi ile ilgili bir strateji belirlenerek, okulun ailelere ve öğrencilere verebilecekleri destekler araştırılmalı ve okulun dış paydaşları harekete geçirilmelidir. Tüm öğrencilerin istatistiksel veri bilgi bankası oluşturulmalı ve devamsızlığa neden olan ailevi etmenler belirlenerek, izlenmelidir. Böylelikle, okul yönetimleri devamsızlığın ortaya çıkmasından önce aktif bir politika izlemelidir.

ÖĞRENCİ DEVAMININ SAĞLANMASI İÇİN YAPILACAKLAR

RİSK NEDİR?

- Mevcut yasa ve yönetmeliklerin öğrencilere yıl içinde 45 güne kadar devamsızlık yapabilmesine olanak tanınması
- Eğitim ve öğretimle ilgili müfredatın öğrencinin beklentilerine uygun olmaması
- Sınav sisteminin ve eğitim araç ve yöntemlerinin öğrencinin motivasyonunu olumsuz etkilemesi

ÖNLEMLER NELERDİR?

- İlgili yasal mevzuattaki değişiklikler ve buna uygun alınacak önlemler hakkında öğretmenlere bilgi verilmesi
- Etkin bir öğretim tekniğinin kullanılabilmesini sağlayacak Bilişim Teknolojilerinden yararlanılması
- Mevcut okul müfredatını anlama ve öğrenme kapasitesi yeterli olmayan öğrenciler için özel uygulamalar yapılması
- Öğrencilerin okullarda geçireceği serbest saatlerin arttırılması;
- Rehberlik sisteminin genişletilmesi ve etkinleştirilmesi;

RİSK YÖNETİM POLİTİKASI

- Okul yönetimi ve öğretmenler mevcut sistemin aksaklıklarının giderilmesine yönelik İl MEM ile stratejik bir yaklaşımla çözüm önerileri geliştirmeleri ve bunları uygulamalıdır.

DEVAMSIZLIKLILA
MÜCADELEDE
ÖĞRETMEN VE İDARECİ
FAKTÖRÜ

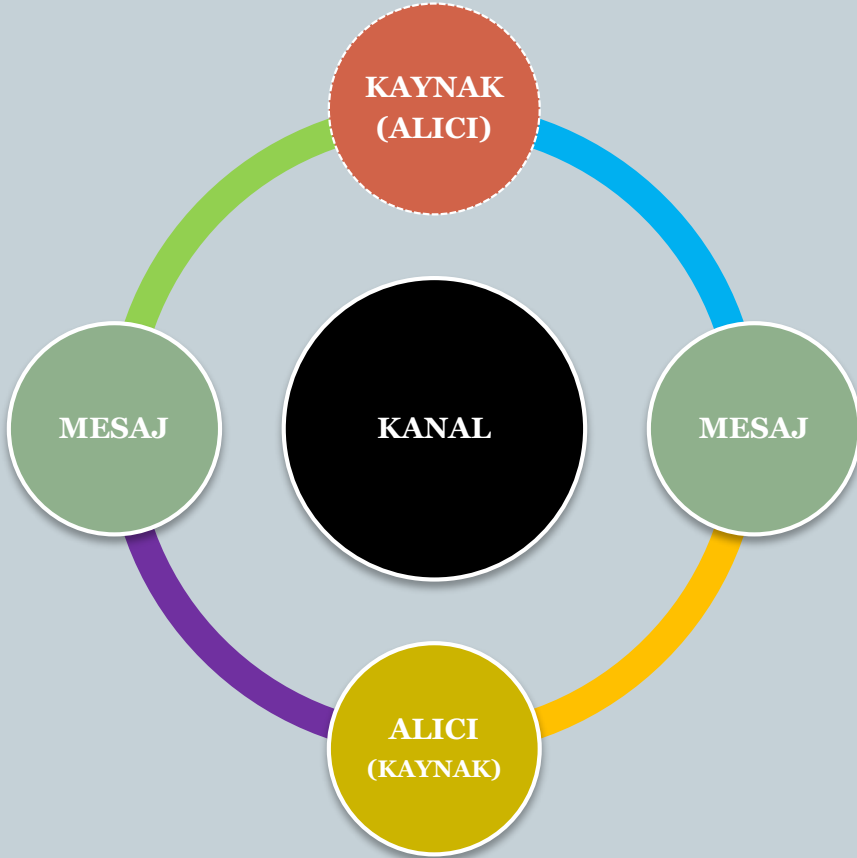
50

OKULDA İLETİŞİM

İLETİŞİM NEDİR?

51

Bir gönderici tarafından alıcıya iletilen ve alıcının.

Davranışını bilinçli bir niyetle etkileyen mesaj iletişimidir.

İletişim döngüsel bir süreçtir.

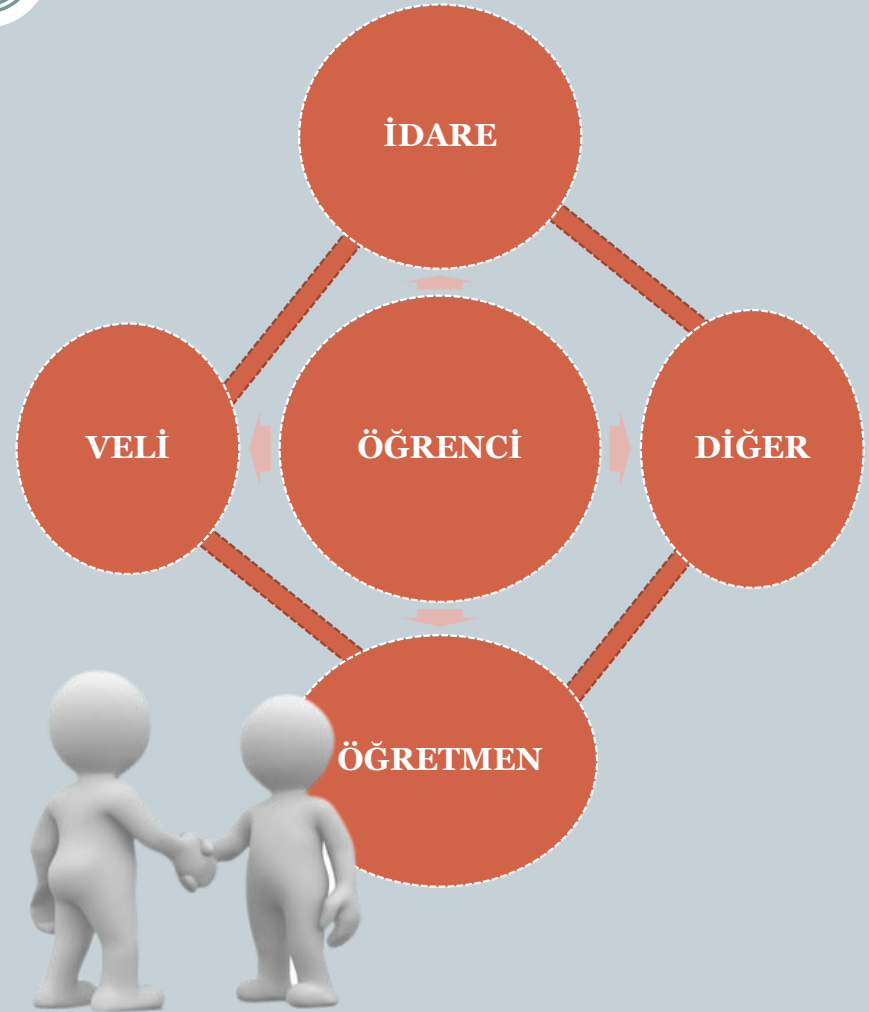
Herkes aynı anda mesaj alır, yorumlar, gönderir, sonuç çıkarır; ne başlangıcı ne de sonu vardır.

OKUL İÇİ İLETİŞİM

52

Okul içinde öğrencinin daha kaliteli eğitim alması için, öğrenci ile irtibatlı kişilerden bilmesi gerekenlerin, bilmesi gerektiği kadar mesafeli ve seviyeli iletişim kurulmasına okul içi iletişim denir.

OKUL İÇİ İLETİŞİM

53

TEMEL KONULAR:

- ❑ Öğrenci için iletişim kurulmalı
- ❑ Öğrenci ile irtibatlı kişilerin bilmesi gerekenlerin,
- ❑ Bilinmesi gerektiği kadar
- ❑ Mesafeli ve seviyeli iletişim kurulmasıdır.

İLETİŞİMDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ❑ Seviyeli, oturaklı
- ❑ Mesafeli, samimi
- ❑ Değer veren, değer gören
- ❑ Kişilikli ve kimliğini koruyan
- ❑ Tutarlı, kabul edilebilir
- ❑ Şartsız kabul ve güven içinde bir iletişim.

Okul İçi İletişimin Geliştirilmesi

54

- Selamlaşmanın yaygınlaşması,
- İlgili davranışlar sergilemek,
- Sorumluluk sahibi davranışlar sergilemek,
- Kurum kültürünün ön plana çıkması,
- Basit şeylerle personelin ve faydalanıcıların mutlu edilmesi,
- İletişim içinde olunan herkese değer vermek ve şartsız kabul davranışı sergilemek,
- Sınırları bilen davranışlar sergilemek,

Selam
Günaydın
Merhaba

İyi günler
Hayırlı sabahlar
Hoşça kal

SELAMLAŞMANIN ÖNEMİ

55

“Selam; emniyet, huzur, selamet, sağlık, barış, rahatlık, iyi netice ve kurtuluş gibi manalara gelir”

Selamlaşmanın Önemi

- İletişimi başlatır, sağlamlaştırır ve pekiştirir,
- Karşındaki insana değer verdiğini gösterir,
- Karşındaki insana güven verdiğini gösterir,
- Paylaşım sağlar,

Selam
Günaydın
Merhaba

İyi günler
Hayırlı sabahlar
Hoşça kal

İLGİLİ DAVRANIŞLAR SERGİLEMEN

56

İlgili Davranışlar Sergilemek

- İnsanların bugününü kendini ifade etmeleri belirler. Kendini ifade etmek de çevresi ile gereği gibi ilgilenmek demektir.
- İlgisiz insan anti-sosyal bir kişilik içinde demektir, çevresini önemsemeyen ya da öyle bir tavır sergiler,
- İlgisi; bilginin, bilmenin, öğrenmenin, tanımanın ve tanışmanın ön basamağıdır.

Okul İçi İletişimin Geliştirilmesi

57

Sorumluluk Sahibi Davranış Sergilemek

- Görevi en iyi şekilde ifa etmek,
- Yardım isteyen kişiyi gerekli mercilere yönlendirmek,
- Okul içinde sosyal yardım ve dayanışmanın sağlanmasına katkıda bulunmak,
- Okul içinde birleştirici bir unsur olarak yer almak,
- Okul içinde risk teşkil edebilecek alanların ya da durumların tespiti ve ortadan kaldırılması çabasında bulunmak,

Okul İçi İletişimin Geliştirilmesi

58

Kurum Kültürünün Ön Plana Çıkması

- Bireysel başarıdan ziyade kurum başarısının ön planda tutulması,
- Kurumun saygınlığına kişisel davranışların gölge düşürmesine izin verilmemesi,
- Kurum içindeki bireylerin mutluluğunun sağlanması
- İşleyişin sekteye uğramadan yapılması için gerekli önlemlerin alınması,

Okul İçi İletişimin Geliştirilmesi

59

Basit şeylerle personelin ve faydalanıcıların mutlu edilmesi

- Doğum günü kutlamaları yapılabilir,
- Açık kapı kutlamaları yapılabilir,
- Kermes, ya da yıl boyunca üretilen hizmetlerin tanıtımı yapılan bir kapanış programı olabilir,
- Okul içi alınacak kararlarda veliler ve öğrenciler karara ortak edilebilir

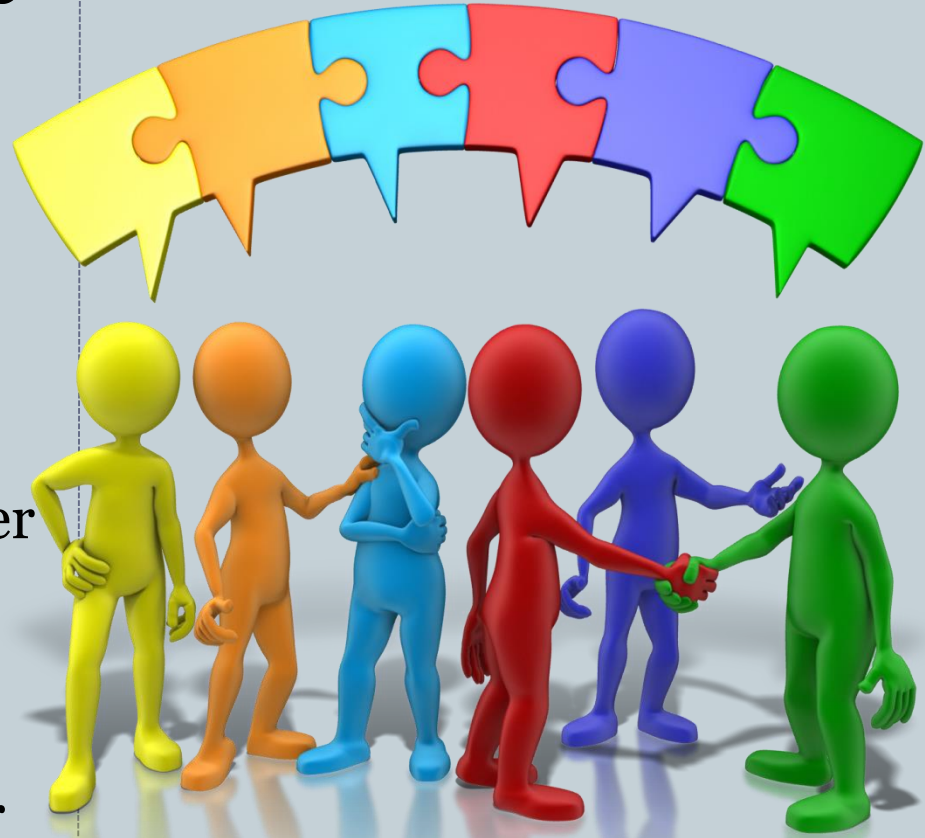

Okul İçi İletişimin Geliştirilmesi

60

İletişim içinde olunan herkese değer vermek ve şartsız kabul davranışı sergilemek

- Şatsız kabul yani güven duygusu okul içinde hasıl olması,
- İletişim içindeki herkese değer verilmeli,
- Değerli olduğu çocuklara hissedilmeli, şımarır gibi olumsuz duygu ve düşünceler olmamalı

Okul İçi İletişimin Geliştirilmesi

61

Sınırları bilen davranışlar sergilemek

- Sınırlarını bilen hiyerarşik yapıya uygun davranışlar sergilemek,
- Samimi, ciddi işinde uzman davranışlar ortaya koymak,
- Kişileri değerlendirirken, makam, mevki, iş ya da nüfuza göre değil her şeyden önce insan olarak değer vermek

DEVAMSIZLIKLA
MÜCADELEDE
ÖĞRETMEN VE İDARECİ
FAKTÖRÜ

BİZİ
SABIRLA
DİNLEDİĞİNİZ
İÇİN
TEŞEKKÜR
EDERİZ